

ΕΠΑ.Σ. ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

**ΣΧΕΔΙΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ - ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο σχέδιο προδιαγραφών που ακολουθεί στις επόμενες σελίδες καταγράφεται το σύνολο των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, οι οποίες πρέπει να αποκτηθούν από τους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης - μαθητείας στα δύο έτη των σπουδών τους και η κατ' έτος χρονική ταξινόμησή τους σύμφωνα με τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών της ειδικότητάς τους.

Το παρόν σχέδιο προδιαγραφών αποτελεί αρχική προσέγγιση για την πρακτική – μαθητεία των μαθητών. Το τελικό περιεχόμενό του θα προκύψει από τη συνεργασία των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και των επαγγελματικών τους οργανώσεων με βάση και τις σχετικές τους προτάσεις.

Οι χώροι μαθητείας διαφέρουν από επιχείρηση σε επιχείρηση. Το περιεχόμενο (οι τομείς δραστηριοτήτων / μαθησιακοί στόχοι) είναι κοινός για όλες τις επιχειρήσεις. Η επιχείρηση στην οποία πραγματοποιείται η πρακτική άσκηση είναι αυτή η οποία καθορίζει τη χρονική διάρκεια και τον τόπο εκπαίδευσης στον οποίο θα υλοποιείται η κάθε δραστηριότητα.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Οι απόφοιτοι του τμήματος Εκτυπώσεων των γραφικών τεχνών, είναι εξειδικευμένοι επαγγελματίες, που αναλαμβάνουν όλη τη διαδικασία εκτύπωσης και παράγουν εργασίες όπως περιοδικά, βιβλία, εφημερίδες, έντυπα, αφίσες κ.ά.

Συνεπώς, το κύριο αντικείμενο σπουδών τους αφορά στην τεχνολογία της εκτύπωσης έντυπου υλικού με την παροχή θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων και δεξιοτήτων για τη χρήση των σύγχρονων τεχνικών, εργαλείων και μηχανών εκτύπωσης ώστε να χειρίζονται τα μηχανήματα και τα εργαλεία εκτύπωσης. Παράλληλα, παρέχονται γνώσεις στο σχεδιασμό ψηφιακών εντύπων, φωτογραφιών και στις μετεκτυπωτικές εργασίες που απαιτούνται για την τελική διαμόρφωση των παραγόμενων προϊόντων.

Πιο αναλυτικά, οι γνώσεις του σύγχρονου, πτυχιούχου εκτυπωτή, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται: με την τεχνολογία των εκτυπώσεων, την παραγωγή και το σχεδιασμό ενός εντύπου σε επιτραπέζιο εκδοτικό σύστημα DTP, τον εξοπλισμό και τη διαδικασία λήψης φωτογραφίας και επεξεργασίας της, τη συμπεριφορά και την τεχνολογία των υλικών, την προεκτυπωτική διαδικασία (prepress), τη διαδικασία αποπεράτωσης και βιβλιοδεσίας, την εξέλιξη της ψηφιακής τεχνολογίας στο χώρο των γραφικών τεχνών, τη συντήρηση μηχανών, την κοστολόγηση εργασιών, την υγιεινή & ασφάλεια των εργαζομένων και την περιβαλλοντική πολιτική.

Οι γνώσεις, οι ικανότητες και η ανάλογη εμπειρία που τους παρέχεται κατά τη μαθητεία, παρέχουν μια καλή βάση για επαγγελματική σταδιοδρομία σε έναν σύγχρονο επάγγελμα με σχεδόν μηδενικό δείκτη ανεργίας. Οι εκτυπωτές έχουν σημαντικές προοπτικές εξέλιξης στον χώρο των γραφικών τεχνών, είναι περιζήτητοι και λιγοστοί στον διαρκώς αναπτυσσόμενο κλάδο και μπορούν να απασχοληθούν σε μονάδες εκτυπώσεων (βαθυτυπία, φλεξογραφία, ψηφιακές εκτυπώσεις, offset, μεταξοτυπία), σε εταιρίες συσκευασίας, βιβλιοδετεία, γραφικών τεχνών, διαφημιστικές, εκδοτικούς οίκους, ακόμα και ως ελεύθεροι επαγγελματίες σε δική τους επιχείρηση.

ΠΡΩΤΟ ΕΤΟΣ

Γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να μεταδοθούν στους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της μαθητείας – πρακτικής άσκησης στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα.

ΓΝΩΣΕΙΣ

Γνωστικό αντικείμενο:

Φωτογραφία & επεξεργασία εικόνας.

- Γνωρίζει τον εξοπλισμό και τα υλικά που απαιτούνται για τη λήψη και εκτύπωση φωτογραφικού υλικού.
- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της επεξεργασίας εικόνων και σύνθεσης και τους νόμους που τη διέπουν.

Γνωστικό αντικείμενο:

Βασικές αρχές Η/Υ και δικτύων.

- Αναγνωρίζει τις βασικές συσκευές ενός υπολογιστικού συστήματος (Η/Υ και περιφερειακών), και γνωρίζει τις δυνατότητές τους και τη χρήση τους.

Γνωστικό αντικείμενο:

Σχεδιασμός εντύπου.

Προγράμματα επεξεργασίας εικόνας, μακέτας, σελίδας.

- Γνωρίζει τη χρήση προγραμμάτων Η/Υ δημιουργίας μακέτας, επεξεργασίας κειμένων και επεξεργασίας εικόνας.

Γνωστικό αντικείμενο:

Μοντάζ

- Γνωρίζει τις μεθόδους και διαδικασίες μοντάζ.
- Αναφέρει τα είδη των λιθογραφικών φιλμ και τον τρόπο κατασκευής και

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- Χειρίζεται τον εξοπλισμό και τα υλικά που απαιτούνται για την παραγωγή και επεξεργασία φωτογραφικού υλικού.
- Χειρίζεται εξοπλισμό ψηφιοποίησης αναλογικών εικόνων και φωτογραφιών.
- Τροποποιεί και επεξεργάζεται ψηφιοποιημένες εικόνες (ρετούς, χρωματικές διορθώσεις, κλπ.).

- Χειρίζεται τις βασικές συσκευές ενός υπολογιστικού συστήματος.
- Χειρίζεται πολυμεσικές εφαρμογές.
- Χειρίζεται με ασφάλεια τις τηλεπικοινωνίες και το διαδίκτυο.

- Επιλέγει τις κατάλληλες γραμματοσειρές ανάλογα με το είδος του εντύπου.
- Συνθέτει κείμενο και εικόνες με διαφορετικές τεχνικές.
- Σχεδιάζει γραφιστικές εφαρμογές σε Η/Υ με τα κατάλληλα λογισμικά.
- Δημιουργεί μακέτες για εκτύπωση.
- Μετατρέπει ψηφιακά αρχεία εικόνων σε ειδικά ψηφιακά αρχεία για περαιτέρω επεξεργασία στην ηλεκτρονική τυπογραφία και προεκτύπωση.

- Συναρμόζει (μοντάρει) τα στοιχεία και τις τελικές σελίδες των εντύπων σε επιφάνειες και όψεις εκτύπωσης.
- Προσδιορίζει το είδος, τις

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- Εργάζεται αυτόνομα.
- Εκτελεί υπεύθυνα την εργασία που του ανατίθεται και συνδιαλέγεται δημιουργικά με τους συνεργάτες του.
- Παρακολουθεί τις εξελίξεις της τεχνολογίας στο χώρο της δραστηριότητάς του και προσαρμόζεται στις εκάστοτε απαιτήσεις της ειδικότητάς του.
- Ελέγχει την εργασία του πριν το επόμενο στάδιο.

συναρμογής τους (μοντάζ).

- Γνωρίζει τα τυποποιημένα μεγέθη χαρτιού στο εμπόριο.

**Γνωστικό αντικείμενο:
Εκτύπωση και εκτυπωτικές
πλάκες.**

- Γνωρίζει τις μηχανές και τα συστήματα εξόδου (εγγραφείς και εκτυπωτές δοκιμίων) των ψηφιακών δεδομένων των σελίδων και επιφανειών εκτύπωσης.
- Αναγνωρίζει τις διάφορες μηχανές εκτύπωσης και αναφέρει τις δυνατότητες τους, τις τεχνικές ρύθμισης και συντήρησής τους και περιγράφει τη λειτουργία τους.
- Γνωρίζει όλες τις μεθόδους εκτύπωσης, τα μειονεκτήματά τους και τα πλεονεκτήματά τους.
- Αναγνωρίζει τα διάφορα χαρακτηριστικά χαρτιού.

**Γνωστικό αντικείμενο:
Τεχνολογία παραγωγής εντύπου**

- Γνωρίζει όλα τα επακόλουθα στάδια της παραγωγής μέχρι το τελικό προϊόν.

προδιαγραφές και τα τυπογραφικά χαρακτηριστικά των προς έκδοση εντύπων.

- Επιλέγει την κατάλληλη διάσταση χαρτιού, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της εργασίας.
- Χειρίζεται τις μηχανές και τα συστήματα εξόδου (εγγραφείς και εκτυπωτές δοκιμίων) των ψηφιακών δεδομένων των σελίδων και επιφανειών εκτύπωσης.
- Κατασκευάζει εκτυπωτικές πλάκες με φωτομεταφορά ή με τη μέθοδο computer to plate.
- Τοποθετεί και ρυθμίζει τις πλάκες στην εκτυπωτική μηχανή.
- Προετοιμάζει και ρυθμίζει τα μελάνια εκτύπωσης, τοποθετεί και ρυθμίζει το υλικό εκτύπωσης.
- Εξασκείται υπό την επίβλεψη του υπεύθυνου στα μηχανήματα και υλικά των εκτυπωτικών μεθόδων:
 - offset
 - μεταξοτυπία
 - βαθυτυπία
 - φλεξογραφία
 - ψηφιακή εκτύπωση.
- Χειρίζεται τα χαρτιά ανάλογα με την εργασία που πρέπει να εκτελέσει.
- Οργανώνει την εργασία στα ανάλογα στάδια παραγωγής του εντύπου ώστε να μπορεί να ελέγξει το χρόνο ολοκλήρωσης, το κόστος και την ποιότητα της.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΤΟΣ

Γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να μεταδοθούν στους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της μαθητείας – πρακτικής άσκησης στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα.

ΓΝΩΣΕΙΣ

Γνωστικό αντικείμενο:

Φωτογραφία & επεξεργασία.

- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της φωτογραφικής σύνθεσης και τους νόμους που την διέπουν.

Γνωστικό αντικείμενο:

Ηλεκτρονική σχεδίαση εντύπου.

- Γνωρίζει τη χρήση προγραμμάτων Η/Υ δημιουργίας μακέτας, επεξεργασίας κειμένων και επεξεργασίας εικόνας.

Γνωστικό αντικείμενο:

Τεχνολογία υλικών

- Απαριθμεί και αναγνωρίζει τα υλικά γραφικών τεχνών (μελάνια, χαρτιά, βερνίκια, και πολυμερή) και αναφέρει τη σύσταση, τις βασικές ιδιότητες τους, τις εφαρμογές τους στην εκτύπωση, τον τρόπο παραγωγής τους και τις διαδικασίες του ποιοτικού τους ελέγχου.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- Χειρίζεται τον εξοπλισμό και τα υλικά που απαιτούνται για την παραγωγή και επεξεργασία φωτογραφικού υλικού.
- Χειρίζεται εξοπλισμό ψηφιοποίησης αναλογικών εικόνων και φωτογραφιών.
- Τροποποιεί και επεξεργάζεται ψηφιοποιημένες εικόνες (ρετούς, χρωματικές διορθώσεις, κλπ).
- Εκπονεί γραφιστικό έργο - μακέτες εντύπων με βάση τις οδηγίες από τον υπεύθυνο για την καλλιτεχνική/εικαστική επιμέλειά τους.
- Συνθέτει τα κείμενα και επεξεργάζεται τα χαρακτηριστικά τους (είδος και κατηγορία γραμματοσειράς, μέγεθος, στυλ, μορφή και δομή, αραίωση, στοίχιση και θέση στη σελίδα).
- Μορφοποιεί τις σελίδες και γενικότερα τα έντυπα κάθε είδους και ενθέτει τα στοιχεία των εντύπων στη συγκεκριμένη / προκαθορισμένη θέση τους, βάσει του κασέ, με την εφαρμογή εξειδικευμένου λογισμικού.
- Πραγματοποιεί έλεγχο της ποιότητας της εργασίας και για τυχόν λάθη πριν την εκτύπωση.
- Επιλέγει τα υλικά ανάλογα με τη μέθοδο εκτύπωσης και το είδος της εργασίας που πρέπει να εκτελέσει.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- Εργάζεται αυτόνομα.
- Εκτελεί υπεύθυνα την εργασία που του ανατίθεται και συνδιαλέγεται δημιουργικά με τους συνεργάτες του.
- Παρακολουθεί τις εξελίξεις της τεχνολογίας στο χώρο της δραστηριότητάς του και προσαρμόζεται στις εκάστοτε απαιτήσεις της ειδικότητάς του.
- Ελέγχει την εργασία σε όλα τα στάδια εκτύπωσης και επιλύει άμεσα πιθανά προβλήματα.

Γνωστικό αντικείμενο:

Μοντάζ.

- Γνωρίζει τις μεθόδους και διαδικασίες μοντάζ για τη μορφοποίηση με χρήση εξειδικευμένων λογισμικών και διαφόρων μηχανημάτων ψηφιακής εργασίας.
- Συναρμώνει (μοντάρει) τα στοιχεία και τις τελικές σελίδες των εντύπων σε επιφάνειες και όψεις εκτύπωσης με χρήση εξειδικευμένων λογισμικών.
- Συνδέει τους παραδοσιακούς τρόπους εργασίας με τις νέες τεχνολογίες.
- Χειρίζεται μηχανήματα ψηφιακής εκτύπωσης και δημιουργία postscript αρχείων.

Γνωστικό αντικείμενο:

Εκτύπωση και εκτυπωτικές πλάκες.

- Γνωρίζει αναλυτικότερα τις διάφορες μεθόδους και τεχνικές εκτύπωσης.
- Προσδιορίζει την εργασία που απαιτεί μια εκτυπωτική ανάγκη.
- Αναγνωρίζει τις διάφορες μηχανές εκτύπωσης και αναφέρει τις δυνατότητες τους, τις τεχνικές ρύθμισης και συντήρησής τους και περιγράφει τη λειτουργία τους.
- Γνωρίζει καλύτερα τον επαγγελματικό προσανατολισμό του κλάδου.
- Γνωρίζει τον μηχανολογικό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για κάθε περίπτωση.
- Προεκτυπώνει, αξιολογεί και ελέγχει το αποτέλεσμα της εκτύπωσης.
- Κατασκευάζει εκτυπωτικές πλάκες με φωτομεταφορά ή με τη μέθοδο computer to plate.
- Χειρίζεται άψογα τα μηχανήματα και τα εργαλεία παραδοσιακής και ψηφιακής εκτύπωσης.
- Συσχετίζει μια εκδοτική ανάγκη με το αντίστοιχο μηχανισμό αναπαραγωγικής διαδικασίας.

Γνωστικό αντικείμενο:

Μετεκτυπωτικές εργασίες.

- Γνωρίζει τις απαιτούμενες μετεκτυπωτικές εργασίες και τη διαδικασία εκτέλεσής τους μέχρι το τελικό προϊόν.
- Εκτελεί τις όποιες μετεκτυπωτικές εργασίες απαιτούνται για την τελική διαμόρφωση του προϊόντος (βιβλιοδεσία, κυτιοποιία, τοπική πλαστικοποίηση κλπ.).

Γνωστικό αντικείμενο:

Εργασιακό περιβάλλον - επιχειρηματικότητα.

- Γνωρίζει τους παράγοντες που διαμορφώνουν την εργασία για να συνδεθούν με την αγορά εργασίας.
- Γνωρίζει τους κινδύνους περιβαλλοντικής ρύπανσης από τη χρήση των υλικών των δραστηριοτήτων του/της και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την αντιμετώπισή τους.
- Γνωρίζει τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας, που πρέπει να λαμβάνονται στον
- Εφαρμόζει τους απαραίτητους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος μέσα από διαδικασίες αδρανοποίησης των προς απόρριψη υλικών ή ανάκτησης και ανακύκλωσής τους.
- Ελέγχει τις συνθήκες εργασίας.
- Φροντίζει την καθαρότητα του περιβάλλοντα χώρου και φροντίζει για την καθαριότητα των μηχανημάτων και την σωστή λειτουργία τους.

επαγγελματικό του χώρο.

- Φροντίζει την περιβολή του, έτσι ώστε να μην γίνει αιτία σοβαρού ατυχήματος (μακριά μαλλιά, αλυσίδες, δαχτυλίδια, κλπ.).